

Regionální muzeum

v Českém Krumlově

Měsíční muzejní zpravodaj

NEWSLETTER

Červen 2017

RYCHLÝ PŘEHLED

REGIONÁLNÍ MUZEUM

Z důvodu rekonstrukce je muzeum od 1. 5. 2017 až do 26. 2. 2018 pro veřejnost uzavřeno.

AKCE

- Den lovců mamutů v Dobrkovické jeskyni (24. 6. 2017)

Navštivte naši pobočku v Horní Plané.

PAMÁTNÍK - RODNÝ DŮM ADALBERTA STIFTERA

VÝSTAVY:

- Ze břehů staré Vltavy
- Len na Šumavě a Hornoplánsku

AKCE:

- Muzejní noc – Květinová slavnost k letnicím (3. – 4. 6. 2017)

STÁLÁ EXPOZICE:

- Adalbert Stifter a rodný kraj

OTEVÍRACÍ DOBA:

1. 4. – 30. 9.

úterý – neděle: 10 – 12,30 / 13,30 – 18 h
zavírací den: pondělí

Palackého 21, 382 26 Horní Planá
Tel./Fax: 380 738 473

**den
LOVCŮ
MAMUTŮ**

**DOBRKOVICKÁ
JESKYNĚ**

**Jednodenní dílna
na téma život
v pravěké jeskyni.**

24. 6. 2017 10.00 - 17.00

pořádá Regionální muzeum v Českém Krumlově, Horní 152, 381 01 Český Krumlov, tel. 380 711 674
www.muzeumck.cz

JAKÝ BYL DEN LOVCŮ MAMUTŮ V ROCE 2016?

Střelba z luku

Ukázka archeologických nálezů a nástrojů

Malování hlinkami

Povídání s odborníkem na ranou historii

06/2017

**Památník
–
Rodný dům
Adalberta
Stiftera
v Horní Plané**

PROGRAM – ČERVEN 2017

VÝSTAVY:

„Když ještě len velkou cenu měl...“

LEN NA ŠUMAVĚ A HORNOPLÁNSKU

Výstava o pěstování, zpracování a významu lnu v životě člověka a lidových zvycích.

ZE BŘEHŮ STARÉ VLTAVY

Příběhy řeky, krajiny a lidí

Nově uspořádaná a rozšířená výstava umožňující pohled na dno Lipenského přehradního jezera před stavbou přehrady.

STÁLÁ EXPOZICE

ADALBERT STIFTER A RODNÝ KRAJ

Expozice o životě a díle spisovatele ve vztahu k Horní plané a Šumavě.

MUZEJNÍ NOC

KVĚTINOVÁ SLAVNOST K LETNICÍM

Sobota 3. června 2017

- 14:00 h Vycházka „Krajina má historii“
16:00 - 21:00 h Svatodušní věnečky a voničky
Vyřezávání vrbových píšťalek
Vyrábění svatodušních holubiček z vyfouklých vajec
Piknik s bylinami a se smažením vajec

Neděle 4. června 2017

- 06:00 h Ranní vycházka na Dobrou Vodu
08:00 h Návštěva svatodušní mše v kostele sv. Markéty

RODNÝ DŮM ADALBERTA STIFTERA – HISTORIE DOMU

Rodný dům Adalberta Stiftera č. 21 pochází ze 17. století. Stifterův rod zde žil od doby kolem r. 1660. Majitelé domu hospodařili na svém statku, ale hlavně se živili jako tkalci, pláteníci a obchodníci se lnem a přízí. Do začátku 19. století se v domě vystřídalo šest generací Stifterova rodu.

Adalbert Stifter byl prvním příslušníkem sedmé generace. Narodil se zde 23. října 1805 novomanželům Johannovi a Magdaleně, rozené Friepesové. Rodina se v dalších letech rozrostla o další čtyři děti. Adalbert v rodném domě prožil bezstarostné dětství. Vzpomínky na tato šťastná léta se mnohokrát intenzivně promítly do jeho pozdější literární tvorby. Harmonické období dětství však skončilo ve dvanácti letech chlapčova věku. Otec zahynul v roce 1817 při neštěstí na obchodní cestě. Adalbert se krátce na to s rodným domem rozloučil. V roce 1818 odešel na doporučení svého učitele studovat, ale na svůj domov a na Šumavu však nikdy nezapomněl. Po celý život se sem vracel. Jeho další život se rozdělil na období studia na gymnáziu v Kremsmünsteru, na období studia a prvních pracovních zkušeností ve Vídni a na rozsáhlé a tvůrčí období v Linci, kde mimo jiné působil ve funkci zemského školního rady pro obecné školy hornorakouské. Rodné město navštívil naposledy na podzim roku 1867, tedy několik měsíců před svou smrtí.

Do konce roku 1904 dům zůstal ve vlastnictví členů Stifterovy rodiny. V roce 1910 jej zakoupila obec Horní Planá. V roce 1934 vyhořel a krátce po požáru byly zahájeny práce na jeho rekonstrukci. Po uvedení do původní podoby sloužil jako obecní knihovna a byt.

Od roku 1956 začaly přípravy na zřízení muzejního památníku. V čele tohoto úsilí stáli **PhDr. Hugo Rokyta**, pracovník státní památkové péče v Praze a Jan Huleš, ředitel českokrumlovského muzea. Památník Adalberta Stiftera byl v jeho rodném domě slavnostně otevřen **23. října 1960**. Dr. Hugo Rokyta k tomu napsal: "... památník mezinárodního významu slouží ke sblížení národů a kulturních styků s cizinou."

V průběhu dalších let byla memoriální výstava několikrát rozšiřována a měněna. Současná dvojazyčná expozice „Adalbert Stifter a rodný kraj“ vznikla v roce 2005.

Příběh o vládkyni Tamerii

Za dávných časů bylo okolí Českého Krumlova úplně jiné, než jak ho známe dnes. Problém byl, že jen málokteré kmeny se dokázali shodnout a tak bylo okolí dnes již Českého Krumlova stále v boji. Okolí Krumlova zde bylo obydleno snad už v období neolitu. Kmeny povstávaly a zase upadaly. Ale časem se vše vyústilo v boj o přežití. Kmeny bojovali převážně o území, protože nemohli společně žít. A tak se po nějaké době dohodli a spravedlivě si území rozdělili. Avšak tomu předcházela jedna osudná bitva. Rozsáhlé území zde patřilo totiž kmeni, ve kterém vládla žena.

Sníh roztál a příroda se probudila po kruté zimě. Rosa na louce se třpytí jako perly a rozmáčí travu. Začíná jaro. Slunce svítí na zem svými paprsky. Všechno kolem je velmi pestré. Z dálky byl slyšet šum, je to bublání nedalekého potoka. Konečně bude lépe po kruté zimě, probleskne hlavou zdejší vládkyni. Ale to se krutě zmýlila...

V tu dobu zde vládla žena Tamerie, o které se říkalo, že je známá svojí krutostí. Svým nepřátelům se vždy krutě mstila, ačkoliv to byla žena, uměla si sjednat respekt druhých. Vládla zde po svém zesnulém muži, lid s tím neměl sebemenší problém. Co se týkalo její odvahy, měla větší kuráž než kdeký muž v kmeni a okolí. Strach nebyl její nepřítel. Například bojovníkům, kteří ji napadli, odřízla hlavu a posměšně ji připevnila ke kůlům. Měla tak nahánět svým nepřátelům strach, zdejší obyvatelé ji však měli velmi rádi. Byla oblíbená u zdejšího lidu, protože dokázala vládnout spravedlivě. Primitivní opevnění jejího území tvořily asi 2 metry vysoké svislé kůly.

Jednou však ostatním kmenům v okolí došla trpělivost a tak se proti Tamerii spolčily a rozhodli se jí tajně večer při oslavách božstev napadnout. Věděli totiž, že se večer bude pozdě do noci pít víno a lidé nebudou mít možnost se včas ubránit. Když ohněm padalo i poslední stavení, vládkyně Tamerie sama vešla do boje. Útočníci utíkali před jejím mečem, stejně tak jak padali pod jeho pádnost. Avšak ani to nestačilo. Utržila těžké zranění při obraně a zvolila raději smrt před zajetím a probodla si dýkou srdce. V této velké bitvě zemřeli všichni obránci, z těch kdo bojovali, nepřežil ani jediný. Jediný muž, který přežil, byl bratr jejího zesnulého muže. Tamerie ho v osudnou noc poslala, aby šel ukrýt na předem domluvené místo jejich poklad, bylo to pro její dceru. Ukryl ho a pak běžel daleko pryč, co mu jen nohy stačili. Doběhl až k ránu, když už svítalo. Byl na místě, kde mu již nehrozilo nebezpečí.

Ženy a děti byly odvedeny do ostatních kmenů, kde měli posluhovat vládcům a pomáhat v zemědělství. Jediná následnice kmene Tameriina dcerka,

jmenovala se Patela. Ta nejspíše při osudné noci zemřela. Byla po celou dobu boje z největší pravděpodobností pohlcena plameny, které celou osadu spálily na popel. Poklad si nakonec nevyzvedla. Tak skončil největší kmen v této oblasti. Byla to pro smrt úrodná noc. Téměř všichni nakonec pošli... Všechno do jediného stavení bylo spáleno na popel. Prachem byly a v prach se také obrátili. Ta noc pohltila všechno, co se dalo. Byla to noc plamenů.

Muž, který poklad ukryl, se vrátil zpět do svého domova. Měl výčitky, že zbaběle utekl a neúčastnil se boje s ostatními muži. Když uviděl, co zbylo z jeho domova, plakal. Tamerii našel mrtvou. Její tělo uložil do hrobu, bylo uloženo hlavou k západu. Do hrobu uložil také náhrdelník, železnou přezku, nůž a korále. Pak se spustil náhle déšť. Déšť byl konečně zde, ale nebyla to jen obyčejná voda. Cítil ho ve vzduchu, všude kolem sebe. Nebyla to voda, jen krev. Stejná tekutina, která proudí v jeho žilách. Jako kdyby někde vysoko nad ním a nad celým okolím ronili bohové slzy, ze kterých se plaví litry a litry krve.

Kmen zanikl násilně kolem roku 1800 př. n. l. Poklad byl nalezen v roce 2008 panem Říhou v blízkosti Nové Vsi, nález byl tvořen deseti nákrčníkovitými hřivnami a dvěma spirálovitými nápažníky v nezvyklém uložení. Svazek hřiven byl zastrčen do dvou nápažníků nasazených na sebe a vše bylo překryto rafinovaně plochým kamenem. Nejspíš byl takto zakryt, aby tento poklad nebyl lehce nalezen a to se také na dlouhou dobu podařilo.

Autor: N. P.

***Povídky jsou zveřejňovány bez zásahu do autorova textu – sloh, gramatika, pravopis.**

REGIONÁLNÍ MUZEUM V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Regionální muzeum v Českém Krumlově se nachází v Horní ulici čp. 152 v impozantní budově bývalého jezuitského gymnázia. Tato nejstarší raně barokní budova ve městě s dekorativním západním průčelím byla postavena na místě šesti starších měšťanských domů v letech 1650 - 1652. Společně s kolejí (kolegiem) a divadlem tvořila dominantní komplex budov jezuitského řádu, povoláného do Českého Krumlova Vilémem z Rožmberka v roce 1582. V roce 1732 byla k objektu dostavěna seminární kaple sv. Josefa, odstraněná při rekonstrukci po roce 1970. Stálé expozici, věnované sbírkám z oboru archeologie, dějin umění a řemesla, národopisu, ale také historické farmacie, vévodí unikátní keramický model města – největší svého druhu na světě.

**Z DŮVODU STAVEBNÍ REKONSTRUKCE JE HLAVNÍ BUDOVA MUZEA
OD 1. 5. 2017 – 26. 2. 2018 PRO VEŘEJNOST UZAVŘENA.**

Kontakt:

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Horní 152, 381 01 Český Krumlov

Tel: 380 711 674

Web: www.muzeumck.cz

Email: info@muzeumck.cz

